

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากร คือ หัวหน้าส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด
มหาสารคาม จำนวน 124 คน (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม, 2556)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด
มหาสารคาม จำนวน 95 คน โดยวิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane. (1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น กำหนดที่ร้อยละ .05

$$\text{แทนค่าในสูตร} = \frac{124}{1 + (124 \times .05)^2}$$

$$= \frac{124}{1 + (124 \times .0025)}$$

$$n = 94.65 \text{ คน}$$

เพื่อให้ได้จำนวนเต็ม ผู้วิจัยขอเพิ่มเป็นจำนวนเต็มคือ 95 คน

1.3 การสุ่มตัวอย่าง

1.3.1 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละอำเภอในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 95 แห่ง โดยการกำหนดให้อำเภอแต่ละอำเภอเป็น 1 ชั้นภูมิ ได้ทั้งหมด 13 ชั้นภูมิ จากนั้นคำนวณหาสัดส่วน (Proportional Random Sampling) ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ โดยวิธีเทียบบัญญัติ ไตรยางศ์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ชื่ออำเภอ จำนวนประชากร และขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวน อบต. (แห่ง)	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	เมืองมหาสารคาม	13	10
2	กันทรวิชัย	8	6
3	โกสุมพิสัย	17	13
4	เขียงยืน	7	5
5	นาเชือก	10	8
6	บรบือ	15	12
7	พยัคฆภูมิพิสัย	14	11
8	วาปีปทุม	15	12
9	นาคูน	7	5
10	แกดำ	4	3
11	ยางสีสุราช	7	5
12	กุฉีกรัง	5	4
13	ชื่นชม	2	1
	รวม	124	95

1.3.2 จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเขียนชื่อองค์กรบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 124 แห่งลงในกล่อง แยกเป็นรายอำเภอ จำนวน 13 กล่อง แล้วจับสลากชื่อครั้งละ 1 ใบ แล้วทำการบันทึกชื่อองค์กรบริหารส่วนตำบล เมื่อได้ชื่อใดจดบันทึกไว้ จากนั้นนำสลากกลับไปลงในกล่องเดิมเพื่อให้แต่ละชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่าๆ กัน หากหยิบได้ใบเดิมขึ้นมาอีก ก็ใส่กลับเข้าไปใหม่ ทำเช่นนี้จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบ จำนวน 95 คน

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจงหัวหน้าส่วนการคลังจากองค์กรบริหารส่วนตำบลทุกอำเภอในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 แห่ง โดยเลือกหัวหน้าส่วนการคลังจากองค์กรบริหารส่วนตำบล ที่มีค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานคลังสูงสุดคืออำเภอนาดูน และต่ำสุดคือ อำเภอเมืองมหาสารคาม จากผลการวิจัยเชิงปริมาณ แห่งละ 3 คน รวม 6 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ลักษณะของเครื่องมือ

การศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานและอำเภอที่สังกัด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. Man คือ คนหรือบุคลากร
2. Money คือ เงินหรืองบประมาณ
3. Material คือ วัสดุ อุปกรณ์
4. Management คือ การบริหารจัดการ

ทั้ง 4 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม

1.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.2 ร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงระดับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

1.2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแก้ไข และเสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อพิจารณาความถูกต้องด้านองค์ประกอบ ด้านเนื้อหา การใช้ภาษาและความครอบคลุมของแบบสอบถาม เพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

1.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1.3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และการวัดผลประเมิณผล เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและเพื่อความสมบูรณ์ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา (Index Of Item – Objective Congruence ; IOC) (สมนึก ภัททิยธนี. 2544 : 219-233) โดยกำหนดดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าเห็นด้วยว่าข้อคำถามสอดคล้องตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าไม่เห็นด้วยว่าข้อคำถามสอดคล้องตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตรพบว่าทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1 จากนั้นนำไปทดลองใช้ นำข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไปไปทดลองใช้ (Try Out) และค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยการแปลความคือ

ถ้า $IOC \geq 0.66$ แสดงว่าข้อคำถามสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ข้อนั้นจริง

ถ้า $IOC < 0.66$ แสดงว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ข้อนั้น

1.3.2 ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

1) นายคมเดช จันโทริ วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง) ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล โศภพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

2) นายวีระ ภูฎตานนท์ วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาข่าวิทยาคม อำเภอนาโพธิ์ จังหวัด มหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3) นายสมัย ภูน้ำเย็น วุฒิการศึกษา กศ.ม. (คณิตศาสตร์) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสมศรีมะเปบประชาบำรุง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน วัตถุประสงค์และประเมินผล

1.3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญไป ทดลองใช้ (Try out) กับหัวหน้าส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีวิเคราะห์หาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach. (1970 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นแบบ สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานคลังขององค์การ บริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. Man คือ คนหรือบุคลากร
2. Money คือ เงินหรืองบประมาณ
3. Material คือ วัสดุ อุปกรณ์
4. Management คือ การบริหารจัดการ

2.2 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่เป็นข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ (Interview) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับปัญหาการบริหารการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม

2.2.2 ร่างข้อคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุง

2.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้หัวหน้าส่วนการคลังในสังกัดตอบแบบสอบถาม

1.2 กำหนดให้มีผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บข้อมูล จำนวน 1 คนต่อหนึ่งอำเภอ เพื่อนำแบบสอบถามแจกให้กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยชี้แจงวิธีการในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

1.3 ดำเนินการเก็บแบบสอบถามคืนจากผู้ช่วยผู้วิจัย

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์ (Interview) การวิจัยครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยกำหนดขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ขั้นตอนเตรียมการสัมภาษณ์

- 1) เตรียมประเด็นคำถาม
- 2) นัดหมายวัน เวลาที่จะสัมภาษณ์โดยประสานงานทางโทรศัพท์
- 3) เตรียมเครื่องบันทึกเสียงและสมุดจดบันทึก

2.1.2 ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์

1) ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัย แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ และขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงในขณะที่สัมภาษณ์ ยกเว้นผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ประสงค์จะให้บันทึก

2) เริ่มสัมภาษณ์ โดยการสนทนา เรียงตามลำดับของข้อความ

2.1.3 ขั้นตอนหลังการสัมภาษณ์ ใช้เวลาหลังการสัมภาษณ์ตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้จากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องทุกฉบับ

1.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding

Form)

1.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อกำหนดให้คะแนน ดังนี้

(รังสรรค์ สิงหเลิศ, 2551 : 186)

ระดับปัญหาในการบริหารงานคลังมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับปัญหาในการบริหารงานคลังมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับปัญหาในการบริหารงานคลังปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับปัญหาในการบริหารงานคลังน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับปัญหาในการบริหารงานคลังน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

1.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปพร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (รังสรรค์ สิงหเลิศ, 2551 : 186)

ค่าเฉลี่ย	ความหมายของปัญหาการบริหารงานคลัง
4.21 - 5.00	มีปัญหาในการบริหารงานคลังอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	มีปัญหาในการบริหารงานคลังอยู่ในระดับมาก
2.61 - 3.40	มีปัญหาในการบริหารงานคลังอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	มีปัญหาในการบริหารงานคลังอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.80	มีปัญหาในการบริหารงานคลังอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกและบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยกำหนดขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

2.2 นำข้อมูลที่ได้อาจจัดกลุ่มประเด็น (Grouping)

2.3 ทำการวิเคราะห์ตามประเด็นของข้อมูล โดยการอธิบายความ (Explanation) และการตีความข้อมูล (Interpretation)

2.4 อภิปรายผลพร้อมพรรณนาความ (Description)

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. สถิติที่ใช้ในการวัดระดับปัญหาการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้เปรียบเทียบระดับความแตกต่างความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F -test (One-way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 119) กรณีที่พบความแตกต่างจะใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนออภิปรายเชิงพรรณนา (Descriptive)